

TYÖVOIMAPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN-TYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika: 30.9.2025 klo 9.00 – 11.00

Paikka: Teams-kokous

Puheenjohtaja: Korhonen Tiina (TEM).

Osallistajat: Heinämäki Liisa (Alavus), Maisonlahti Marjaana (STM), Lindberg Erja (Kuntaliitto), Saari Timo (ELY), Laajala Lauri (Perhon kunta), Vogt Ellen (Hyvil Oy), Ruth Kimmo (TEM), Tuliara Merru (HELA), Tötterman Patrik (KT), Mentula Simo (VM), Holm-Richardson Niina (Kymenlaakson hyvinvointialue), Pajula Pasi (Kela), Tiensuu Alli (SAK), Sirviö Tom-Henrik (STTK), Räsänen Mikko (EK), Kortet Milka (Palta), Sorjonen Annukka (Helsinki), Taulu Heikki (Akava), Kaihovaara Antti (TEM), Viljamaa Outi (TEM).

Sihteeristö: Oinonen Tiina (TEM), Hepoaho Katariina (KEHA-keskus), Vartio Eeva (STM), Anttonen Lari (TEM), Hokkanen Anne (TEM).

Erikseen kutsutut: Liski-Wallentowitz Hanna (TEM), Ruokonen Toni (TEM), Willman Milla (KEHA-keskus).

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin pöytäkirja.

4. Ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja Korhonen nosti muutaman ajankohtaisen asian esiin ennen varsinaisia esittelyasioita. Korhonen kertoi, että syksyn budjettiriihestä tuli valmisteluun mm. nuorten rekrytointituki ja tulorekisteritiedon laajempi hyödyntäminen, jota koskeva hallituksen esitys on tarkoitus saada lausuntokierrokselle vielä vuoden lopulla. Molempia teemoja on tarkoitus käsitellä tarkemmin TYKE-työryhmän seuraavassa kokouksessa.

Työllisyyden edistämisen neuvottelukuntaan on perustettu uusi yritys- ja työnantajapalvelujen jaosto. Neuvottelukunnassa on lisäksi käynnistymässä selvitys työvoimapalvelujärjestelmän tilasta. Selvitys tehdään pääosin ensi vuoden aikana, tarkoituksena saada sitä varten havainnot ja kokemukset, joita

voidaan tulevalla hallituskaudella hyödyntää. Selvityksestä kerrotaan tarkemmin TYKE-työryhmän seuraavassa kokouksessa.

Kimmo Ruth TEM:stä kertoi lisäksi, että TEM:ssä on käynnistymässä kaksi työttömyysturvaa koskevaa hanketta. Osaamiseen parantamiseen tähtäävässä hankkeessa on tarkoitus helpottaa avoimessa korkeakoulussa ja yliopistossa opiskelua työttömyysturvalla. Tätä varten on perustettu kolminkantainen työryhmä. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa kevädistuntokaudella. Toisessa, syksyllä käynnistytävissä hankkeessa on tarkoitus selkeyttää yrittäjyyden työttömyysturvan ehtoja.

5. TYKE HE:n ja yleistuki HE:n tilannekatsaus

Toni Ruokonen TEM:stä piti katsauksen työvoimapalvelujen kehittämistä koskevan hallituksen esityksen tilanteesta (esitys tiimerissä). HE annettiin eduskunnalle 22.9. Ruokonen kertoi, että lainsäädännön arviointineuvoston mukaan esitysluonnos täyttää hyvin lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Kehityskohteet liittyvät työnhakijoihin kohdistuviin vaikutuksiin, joita suositeltiin täydentämään. Palveluprosessiin haluttiin myös pohjoismaista vertailua. Myös OKV:n ennakkotarkastuksesta tuli joitakin täydennystarpeita. Ruokonen kertoi, että täydennystarpeet on huomioitu jatkovalmistelussa. Lisäksi TEM-STM-yhteistyönä on laadittu työvoimapalvelujen kehittämistä koskevan HE:n, yleistuki HE:n sekä toimeentulotukea koskevan HE:n yhteisvaikutusarvio. TYKE HE:n on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026, työnhakuprofiilien osalta 1.9.2026.

Eeva Vartio STM:stä kertoi hallituksen esityksestä yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi (esitys tiimerissä). Vartio kertoi, että yleistuki on tarveharkintainen ja ehdotettu tarveharkinta koskee vain henkilön omia muita tuloja kuin työtuloja. Tästä oli ollut lausuntokierroksella väärinymmärrystä. Vartio totesi, että vaikutuksena kuntiin läsnätapaamisista voi aiheutua lisätyötä työvoimaviranomaisille, ja lisätyön määrän arvioidaan olevan korkeintaan vähäinen. Tapaamisten määrän kasvu saattaa lisäksi luoda lisätarpeita toimitiloja koskien. Yleistukea koskevan lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan 1.5.2026.

Keskustelussa pidettiin hyvänä yhteisvaikutusarvion laatimista mainituista kolmesta hallituksen esityksestä. Lisäksi tiedusteltiin mm. lausuntokierroksen perusteella TYKE HE:hen tehdyistä isoimmista muutoksista. Ruokonen totesi, että HE:stä saatiin paljon palautetta ja keskeinen palaute on koostettu lukuun 6. Esiin nostettiin myös huolenaiheena KEHAn resurssit kehittää tietojärjestelmiä, kun uusia kehittämiskohteita tulee esille priorisointityön pohjalta ja vanhat kehittämiskohteet ovat vielä kesken. Ruokonen sanoi olevansa luottavainen siihen, että KEHA hoitaa TYKE HE:n digimuutokset saadun rahoituksen turvin. Työvoimaviranomaisia koskeviin vaikutusarvioiden osalta nostettiin lisäksi esiin haastava työllisyystilanne, joka ei parane ilman avoimia työpaikkoja. Myös tulottomuudesta keskusteltiin ja todettiin, että työttömyysturvavaikutukset kasaantuvat, mikä on tunnistettu kolmen HE:n arviomuistiossa. Tämän todettiin riippuvan käyttäytymisvaikutuksista. Työttömyysturvaseuraamusten valmistelussa on puolestaan arvioitu positiivisia työllisyysvaikutuksia tulevan sillä, kun käyttöön tuleva uudentyypinen tekstiviesti-ilmoitus torjuu epähuomiossa tehtyjä virheitä.

Puheenjohtaja päätti keskustelun toteamalla, että hallitusten esitysten ja muutosten astuttua voimaan tehdään seuranta siitä, miten muutokset ovat lähteneet vaikuttamaan.

6. POMA-vaikuttavuusselvityksen käynnistyminen

Toni Ruokonen TEM:stä kertoi pohjoismaiseen työvoimapalvelumalliin liittyvän vaikuttavuusselvityksen käynnistymisestä (esitys tiimerissä). Selvityksestä saadaan jo pitkään kaivattua tietoa siitä, miten POMA on vaikuttanut työllisyyteen. Selvitys keskittyy asiakastapaamisten ja työnhakuvelvollisuuden vaikuttavuuteen. Selvitys valmistuu loppukesällä -26.

Keskustelussa nostettiin esiin mm. selvityksen aikataulutus, kun HE muutoksineen on astumassa voimaan vuoden alusta ja vaikuttavuustutkimus vasta käynnistyy. Puheenjohtaja totesi, että vaikka vaikutuksia lähdetään vasta arvioimaan, POMAn keskeiset elementit pysyvät toistaiseksi. Johtopäätöksiä tullaan käymään läpi ja mahdolliset lainsäädäntömuutokset ajoittuvat seuraavalle hallituskaudelle.

7. Hallituksen puoliväliriihen kirjausten toimeenpano: kuntouttava työtoiminta

Hanna Liski-Wallentowitz TEM:stä kertoi kuntouttavaan työtoimintaan liittyvän arviomuistion tilanteesta (muistio tiimerissä). Arviomuistiosta keskusteltiin myös työryhmän edellisessä kokouksessa 12.6. Liski-Wallentowitz esitteli pääkohtia päivitetystä arviomuistiosta ja esitti muistion lopussa kysymyksiä pohdittavaksi työryhmälle. Arviomuistio toimii pohjana mahdolliselle hallituksen esitykselle. STM:n sosiaalipalvelujen uudistamiseen liittyvä työryhmä valmistelee esitystä mm. sosiaaliseen kuntoutukseen liittyen. Arviomuistion valmistumisaikataulu on loka–marraskuu 2025, jonka jälkeen se lähetettäisiin lausunnolle.

Keskustelussa käsiteltiin kuntouttavan työtoiminnan asemaa ja kehittämistarpeita osana työvoimapalvelujärjestelmän uudistusta. Esiin nousi huoli palvelutarjonnan heikentymisestä uuden järjestelmän myötä. Julkisia työvoimapalveluja ei järjestetä yhtä kattavasti kuin aiemmin, ja nuorten palveluissa tilanne on samankaltainen. Ilman kattavaa tietopohjaa ei voida arvioida, mitä muita palveluja on tarjolla. Keskustelussa korostui tarve selkeyttää kuntouttavan työtoiminnan roolia lainsäädännössä. Kuntien omien palvelujen järjestäminen ei ole velvoittavaa, ja rajojen määrittely nähtiin tärkeänä. Moniammatillisen arvioinnin merkitystä työ- ja toimintakyvyn määrittelyssä korostettiin. Rahoitusjärjestelmän vaikutukset nousivat esiin useissa puheenvuoroissa. Työttömyysturvan ja toimeentulotuen muutokset vaikuttavat asiakkuuksiin ja palveluohjaukseen. Polarisaatio työnhakijoiden välillä voi kasvaa, ja kunnilla ei ole riittäviä kannusteita osallistua palvelujen järjestämiseen. Yhteinen tavoitetila ja toimijoiden yhteistyö nähtiin keskeisenä. Keskustelun lopuksi korostettiin moniammatillisen yhteistyön merkitystä ja toivottiin, että arviomuistio mahdollistaa osallisuuden ja kumppanuuden vahvistamisen. Liski-Wallentowitz kiitti työryhmää erinomaisista kommentteista todeten, että kumppanuuteen ja yhteistyöhön kiinnitetään erityistä huomiota.

8. Työvoimapalveluja koskevien tietojärjestelmien kehittäminen

Milla Willman KEHA-keskuksesta kertoi työvoimapalveluja koskevien tietojärjestelmien kehittämisestä, joka tukee myös yhteiskehittämistä (esitys tiimerissä). Willman totesi, että yhteiskehittäminen on vasta alussa ja nyt ollaan ensimmäisellä priorisointikierröksellä. Tavoitteena on tunnistaa yhteistyössä työvoimaviranomaisten kanssa tietojärjestelmien kehittämistarpeita.

Keskustelussa tiedusteltiin, tehdäänkö kehittämistyötä myös työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden osalta. Willman kertoi, että käytettävyydestä on tehty ja mm. palautekyselyitä tehdään asiakkaille.

9. Työryhmän syksyn alustava työsuunnitelma

Puheenjohtaja kertoi lyhyesti työryhmän syksyn työsuunnitelmasta (tiimerissä). Toiveita käsiteltäviksi aiheiksi voi esittää sihteeristölle.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00.